

В умовах воєнного часу співробітниками відділу освіти дітей з порушеннями слуху Інституту спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України розроблено серію методичних матеріалів (презентації, відео, рекомендації) для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, які презентовано на сайті Інституту <https://ispukr.org.ua> та сторінці у Facebook <https://www.facebook.com/ispukr>, сторінці відділу <https://www.facebook.com/groups/268693925325131/>.

ІГРИ НА РОЗВИТОК СЕНСОМОТОРНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ 2-3 РОКІВ

Ольга Вовченко

Діти у 2-3-роки динамічно, з великою швидкістю засвоюють нові знання, незважаючи на воєнні дії чи стресові ситуації. Вони стрімко розширюють свій словниковий запас, із задоволенням пізнають нові навичкам і тому вже багато чого вміють. На цьому етапі життя дитині можна допомогти пізнати світ і використовувати подібні вправи, які ми окреслили! Вони підійдуть як діткам із особливими освітніми потребами так і для всіх дітей означеного віку.

«Відгадай, що це»

У непрозорому просторому мішечку знаходяться предмети, найрізноманітніші за формою, величиною і матеріалу виготовлення.

Завдання:

- Попросіть малюка знайти в мішечку який-небудь предмет і, не дістаючи його звідти, відгадати, що це таке. Порадьте дитині діяти кожною рукою по черзі.
- Дитина з закритими очима повинна діставати предмети з мішечка то однією, то іншою, обмацувати їх і відгадувати, що саме це є. Нехай малюк розповість про свої відчуття.
- Ускладнить завдання. Дитина повинна спробувати визначити форму і величину предмета, обмацуючи його зовні, через тканину мішечка, то правою, то лівою рукою. Щоб допомогти йому, ви можете теж опустити руку на мішечок і обмацати той предмет, який знайшла дитина. Водночас, перевірте і власні здібності.

«В чому різниця»

Під час прогулянки разом з малюком наповніть дитяче відерце різними предметами: камінчиками, листочками, шишками, гілочками і тощо. Вдома висипте на стіл вміст і спільно з дитиною обговоріть особливості кожного з однакових предметів, порівнюючи їх один з одним.

А потім можна дати своїй дитині наступні завдання:

- Розглядаючи предмети, запропонуйте дитині зважити в руках, наприклад, два камінця і визначити, який з них важче.
- Поясніть дитині, що різні речі важать теж по-різному: листок легкий, а камінь важкий. Нехай дитина сама порівняє їх вагу.

Дитина обмацує кожен предмет, а ви коментуєте, щоб вона змогла засвоїти поняття «гладкий», «шорсткий», «колючий», «пухнастий», «твердий», «м'який».

«Доторкнись і скажи»

На столі необхідно поставити глибокі тарілки (або миски) з квасолею, горохом, гречкою, манкою.

Завдання: дитина по черзі опускає ручки в ємності, обмацує боби, крупи, порівнюючи свої відчуття, а ви допомагаєте супровідними питаннями. Обов'язково часто вимовляєте назви продуктів, з якими грає дитина, і пропонуйте йому повторювати за вами.

Попросіть виконати попереднє завдання із закритими очима – це посилить відчуття. Також звертайте увагу дитини на те, що квасоля велика і довга, горох дрібніше і круглий, а манка дрібна-дрібна, подібна до піску і ледве можна упіймати пальцями.

Насипте манку, яка була в тарілці, на темний лист паперу. Уважно розгляньте разом з дитиною і запропонуйте одну-дві з них потерти між пальцями, щоб оцінити розміри, а потім покажіть, як можна «малювати» різні візерунки з цієї крупи.

«Яка буває вода»

Відкривши кран, регулюйте температуру води, щоб дитина вчилася визначати холодну, теплу, гарячу воду.

ПІЗНАВАЛЬНІ ІГРИ

Головна мета таких ігрових занять – розширювати коло понять дитини про навколишній світ, допомагати знайомитися з різними явищами природи, а також розвивати логіку, увагу, пам'ять.

Ви можете запропонувати дитині:

Ø Розкласти на столі предмети, застосовуючи поняття «позаду-попереду», «вправо-вліво», «вище-нижче».

Ø Знайти серед спеціально підібраних картинок ті, на яких зображені захід / схід сонця, дощ, гроза, снігопад, замерзла річка (міцний мороз), плаваючі в морі люди (сильна спека), жовте осіннє листя яке летить за вітром (прохолода).

Ø Сортувати за кольором одяг після прання.

Ø Зібрати по черзі 2-3 малюнка, кожен з яких розрізаний на досить великі частини.

Ø Вказувати і вивчати на наявні в квартирі низькі і високі предмети (сервант, буфет, шафа і стіл, стільці, табурети тощо); широкі і вузькі; довгі і короткі (столова ложка і чайна ложка, шарфи різної довжини, панчохи і шкарпетки, штани і шорти).

Ø Відшукати предмети за двома конкретними ознаками (наприклад, квадратний і зелений або круглий і червоний).

Ø Визначити по запаху (з закритими очима), що за продукти знаходяться на столі. При цьому дати дитині можливість гарно понюхати предмети, підносячи їх ближче до його носу.

Намагайтесь не втомлювати дитину, для цього виокремлюйте на кожен вид діяльності не більше 10-15 хвилин і змінюйте малорухливі ігри на активні. Пам'ятайте: у віці 2-3 років дитина просто не в змозі довго концентрувати свою увагу на чомусь одному.